

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:
Félévre 6 kor. — III. Félévre 9 kor. — III. Negyedévre 3 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Feladás szerkesztő és lapfőadó

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

TÁVIRATOK.

A horvát miniszter Pécsen.

Pécs, május 26. Cseh Ervin horvát-miniszter több napi tartózkodásra ide érkezett.

A pécsváradi képviselő-választás.

Pécs, május 26. A péterváradai választókerületben ma dr. Egry Béla függetlenségi jelölt érdekében Pichler Győző, Lengyel Zoltán és Horváth Mihály — Vedela Mihály néppárti jelölt érdekében gróf Zichy Aladár, Rakovszky István, Darányi Ferencz és Förster Ottó néppárti képviselők bejárták a községeket. Harmadik jelölt Kerner Ádám paraszt-jelölt körül a választókerület nagyszámu svábsága csoportosult. A választás eredménye bizonytalan, a küzdelem nagy és heves lesz.

Say altábornagy temetése.

Székesfehérvár, május 25. Say altábornagy temetése délután öt órakor ment végbe fényes katonai pompával. Jelen voltak: a helyőrség teljes tisztikara Bihar altábornagy, Ruprecht tábornok, az összes fehérvári ezredek egy-egy századdal képviselve, gróf Zichy Jenő, báró Fiát Pál főispán, Huszár alispán, Hawranek polgármester és a város notabilitásai. A szertartást dr. Várossy Gyula püspök végezte teljes segédlettel. A temetőbe a népek ezrei elkísérték a halottas kocsit. A sírgödör előtti imánál a katonaság disztüzet adott.

Az erdélyi magyar közművelődési egyesület közgyűlése.

Kolozsvár, május 26. Az EMKE ma tartotta közgyűlését. Jelen: Béli Ákos gróf főispán elnök, dr. gróf Kun Géza diszelnök, gróf Teleky Domokos alelnök, továbbá dr. Haller Károly, Pál István, báró Feilitzsch Arthur orsz. képviselő, Szvacsina Géza polgármester, Dózsa Endre alispán, Sándor József orsz. képviselő, az EMKE főtitkára, gróf Teleky László és az erdélyi társadalom számos kiváló tagja. Béli gróf elnök a közgyűlést hosszabb beszéddel nyitotta meg, melyben elmondja, hogy az EMKE szerencsés pillanatban jött létre és hogy létrejötte küldetészerű, mint az a körülmény, hogy az idők multával is folyton és bizton fejlődik, mialatt az ország társadalmában úgy szólva naponta annyi új alakítás jön létre és — sajnos — tűnik el nyomtalanul. — Ezután felsorolja az elnök a lefolyt évben beérkezett adományokat és az abból segélyre adott összegeket. Az egyesület működését és végzett teendőit illetőleg utal a

terjedelmes jelentésre és itt csak arra az álláspontra akar utalni, amelyet az egyesület a székelykérdésben elfoglalt. A székelykérdés szerinte az erdélyi rész nemzeti viszonyainak alapja és feltétele és ezért ezen kérdés megoldására a kormánynak és a társadalomnak válvetett erővel egyesülnie kell. Ezért fogadta el az EMKE a felkínált szerepet, hogy a különböző társadalmi erők és tényezők között mintegy kibékítő és egyesítő legyen és nem lehet abban kételkedni, hogy az önzetlen fáradozáson Isten áldása lesz. Az egyesület elfoglalt álláspontja ebben a kérdésben különben kezdettől fogva a királyi kormánybiztosság intézményének létesítése volt. Ezután áttért az elnök az egyesület ama elhatározására, melyre nézve végérvényesen a közgyűlés fog dönteni. Ez az elszegényedett községek iskolaépítésén való könnyítés, mert tapasztalás szerint kivált a legveszélyeztetettebb pontokon azért nem létezhetnek iskolák, minthogy az évi fizetés és járadéksegélyeket nyújtó iskola-fenntartó rendes tényezők: az állam és az egyház a községektől az egyház és az iskolák felépítését megkövetelik, de a terhek alatt roskadó községek éppen ezt a feltételt képtelenek teljesíteni. Befejezésül kegyelettel emlékezik meg gróf Károlyi Tiborné, Horánszky Nándor és Pulszky Ágost elhunytáról. Ezután a tagtársakat üdvözölve édes hazánkra, a királyra és az egyesületekre az Isten áldását kérve, a közgyűlést megnyitotta.

Az éljenzéssel fogadott megnyitó után a főtitkár előterjeszti az egyesület mult évi működéséről szóló jelentését, a közgyűlés úgy ezt, mint Merza Lajos pénztáros temetését egyhangulag tudomásul vették.

Végül elfogadták Alsó-Fehérvármegye meghívását, hogy a jövő közgyűlést Nagy-Enyedben tartassák pünköstkori szettel az ülés véget ért.

Szabó János temetése.

Debreczen részvéte.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 24.

Megmozdult tegnap ez a nagy, hatalmas város és elzarándokolt Szabó János esperes koporsójához. Meggyilatkozott a részvét — s megnyilatkozása oly impozáns volt, a melyet a nagy halott megérdemelt. A munkás, de még tettekért buzgó élet tragikus befejezése keltette fel ezt a szokatlan részvétet, mely egyuttal kifejezte azt is, hogy a munkás élet előtt tisztelettel hajol meg a munkás emberek tömege.

Szabó János koporsójára ráhullottak a göröngyök. Az édes anyaföld ölébe fogadta nemes fiát — az élet küzdelmeit felváltotta nála az örök pihenés. Emberi sors, melylyel le kell számolni, közös végzet, melybe békétűrő szívvvel meg kell nyugodni. De ha Szabó János csak volt — Szabó János emléke

megmarad! Megőrzi azt a nagy tiszántuli egyházkerület, megőrzi azok az alkotások, a melyek ércnél becsesebb emlék gyanánt hirdetik szívének, lelkének nemességét, jellemének tisztaságát, erős akaratát.

A tavasz nemsokára illatos virágokkal szövi be frissen domborodó s rját. Ezek a virágok elszuttognak majd egy pár szép regét az ő porladozó szive felett is. És aki kegyeletes lélekkel felkeresi a Kossuth-utcai temető sírhantját, annak is elmondják ezek a tavasz szülöttei, hogy a ki ott lent nyugszik, az egy hosszú életen át az idealizmusért küzdött, lelke öreg korában is friss maradt, ép mint a május szép virága — a fehér gyöngyvirág!

Szabó János temetéséről tudósítónk az alábbiakat írja:

A kollegiumban.

A temetés ideje délután négy órára volt kitűzve, de már három órakor zsufolásig megtelt a kollegium négy emeleti erkélye, tele volt a hatalmas udvar s a díszterem, ahol komoly halotti pompától környezve feküdt Szabó János. A díszteremben a koporsó körül székek voltak elhelyezve. Itt foglalt helyet már a korai délutáni órákban a gyászoló család, a rokonság, a Szabó, Zádor, Sesztina, Csanak, Kaszanyitzky család tagjai. A részvét nyilatításokat itt fogadta Szabó János legidősebb fia, Szabó János körös-tarcsai lelkész.

Kevéssel négy óra előtt indult el a püspöki lakból az egyházkerület óriási küldöttsége. Degenfeld József gróf, egyházkerületi főgondnok és Kiss Áron, a fájdalomtól igazán megtört ősz püspök vezették a díszes küldöttséget, amelynek soraiban ott voltak Zsigmond Sándor, Széll Kálmán, Nagy István, Dávidházy János, Görömbey Péter, Szikszay Zoltán, Doroghy Lajos, Biki Károly esperesek; Hajaal István, Lengyel Imre, Nadányi Miklós egyházmegyei gondnokok; Kiss Albert, Mitrovics Gyula, Dicsőfi József lelkészek, Szabolcska Mihály, Puky Gyula főispán tanácsbíró, ott voltak azonkívül Széll Farkas, Széll Ákos, Baksa Lajos dr. a holdmészövásárhelyi küldöttség-gei. A körös-tarcsai, igazfalvi deputáció, Simonffy Imre polgármester. Ujjfalussy Lajos egyházkerületi főjegyző, Bartha Béla dr., Kérészy Zoltán dr., Helle Károly dr., Öreg János dr., Csiky Lajos, Sass Béla, Erdős József, Dóczy Imre, Siuka Sándor, Kovács Lajos, Bernáth Elemér táblai elnök, stb. stb.

Az egyházkerület küldöttsége az udvaron állott meg, ide hozták le a díszteremből pont négy órakor a koporsót, a melyet időközben beöltöztak. A mint a koporsót az udvaron elhelyezett emeletnyre tették, felzendült a főiskolai kantus gyönyörű harmóniás gyásznéke. Ennek elhangzása után a tanítóképezdei ifjak zendítettek rá Nagy András énekvezér vezetésével a kilenczvenedik zsoltárra: „Tebenned biztunk

eleitől fogva" zúgott az ének, betöltötte a tágasnagy udvart áhitatos hangokkal

A nagytemplomban.

A zsoltár elhangzása után hat esperes vette vállára a nehéz érczkoporsót és vitte a nagytemplomig. Kartársuknak nemes, megható megtiszteltetése volt ez.

A nagytemplom, mire a gyászmenet oda ért, már tömve volt előkelő közönséggel. Az óriási egyházban alig tudtak már a családnak helyet adni. Lassankint elhelyezkedtek a család tagjai, az esperesi kar. Kiss Áron püspök és gróf Dégenfeld József főgondnok. Majd felhangzott a gyülekezeti ének:

Az embereket te meghagyod halni
És azt mondd az emberi nemzetnek,
Légyetek porrá kik porból lettetek. Mert
ezer esztendő előtted annyi, Mint egy
napnak könnyű elmulása És egy éjnek
rövid vigyázása.

Ezután a főiskolai énekkar adott elő a karzaton egy magasztos gyászenetet. Debreczen költő papja Könyves Tóth Kálmán lépett a gyászenék utolsó soránál a szószékre. Mesés szép — mély tartalmu, igazán lelket emelő fohászt mondott Szabó Jánosért. A fohász után ismét a kántus énekelte el:

"A halálnak éjszakája, Őt nem
adja vissza már" kezdte gyászeneket.

Majd Zsigmond Sándor egyházmegyei főjegyző lépett a szószékre, átszellemült lélekkel mondott szép emlékeztést a halotról. Rajzolva Szabó Jánost a kötelesség és a munka emberét, a ki szívének minden dobbanásával, lelkének összes ábrándjaival egyházáért élt és dolgozott. Nem kell siratni őt, hisz ő oda tért vissza, akiért egész életében dolgozott, csupán magunkat sajnáljuk, mert mi vesztettünk vele sokat, nagyon sokat. A szép beszéd nagy hatással volt a gyászoló közönségre.

Öt óra elmúlt, a mikor a gyászszertartás a nagytemplomban véget ért.

A temetőben.

Hatalmas gyászmenet indult meg a nagytemplomból a Kossuth utcái temetőbe. Elöl két koszorut vivő kocsi, utána a gyász kocsi a halotti kísérettel, a család tagjaival, ezután a kocsi beláthatatlan tábora.

A sirnál Pap Imre hódmezővásárhelyi lelkész mondott bucsu beszédet, mely költői lendületével egészen elragadta a hallgató-ságot.

Aztán ráhullottak a göröngyök Szabó János koporsójára

A koszorúk.

Szabó János ravatalára a következő felírással helyeztek koszorukat:

Szeretett esperesének — a békés-bánati ev. ref. egyházmegye. Szeretett lelképásztornak — a h.-m.-vásárhelyi ev. ref. egyház. Felejthetetlen esperesének — a füzes-gyarmati ev. ref. egyház. Örökemlékü diszpolgárának — Körös-Tarcsa közönsége. Utolsó utjára — a körös-tarcsai ev. ref. egyház 34 évig volt szeretett lelképásztornak. Forrón szeretett rokonunknak — Szánthó Dezső és nővérei. Igaz lelkü barátjuknak — Szeremley S. és családja. Kedves, jó barátjuknak — Pap Imre és családja. Szeretett Jani bátyjuknak — Csanak József és neje. Szeretett Jani bácsinak — Csanak János és neje. Nagyszerű esperesének — a h.-m.-vásárhelyi ev. ref. tankerület. Jó rokonunknak — a Kaszanyitzky család. Szeretett Jani bácsinak — Janka és Elek. Szeretett Fáni bácsinak — Zsedényi Béla és neje. Szeretett esperesének — a szeghalmi ev. ref. egyház. Kegyelete jeléül — a protestáns theologus ifjuság. Nagyszerű lelkészének — Hódmező-Vásárhely közönsége. Szerető leánya és veje; Mariska és Mihály Keresztapámnak — Sándor. A legjobb férjnek és atyának — a gyászoló

család. Szeretett sógorunknak — Vimla és Lajos (Zádoréktól). Szeretett Jani bátyánknak

Veszprémy Zoltán és neje. Jó rokonunknak, hála jeléül — Dr. Imre József és családja. Kedves Jani bácsinak — Sosztina Jenő és neje. Szeretett sógorunknak — Róza és Laczi (Kardos család). Utolsó üdvözlétül szeretett rokonságnak — özv. Szabó Sándorné. A kedves jó sógorunk — G. Szabó Kálmán és családja. Szabó János esperesnek — Gróf Dégenfeld főgondnok. Szabó János esperesnek — Tiszántúli ref. egyházkerület. Szabó János szeretett vezérnek — az esperesi kar Szeretett jeléül — Emma. Szeretettük jeléül — Gyula és Pirooska. Szeretett Jani bátyánknak — Szabó Sándor és neje. Szeretettük jeléül — Szabó Miklós és családja. Szeretett Jani bátyánknak — Láposy Ferenczné. Szabó ánosnak — A szentesi ev. ref. egyház

A szegedi kongresszus.

Debreczen, 1902. május 25.

Az önálló törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek értekezletéről, kevés kivétellel alig vesznek tudomást fővárosi lapjaink. Külön tudósítót küldeni eszük ágában sincs a még szerencse es nagy kegy, ha a beküldött kész tudósítást jól megcsönkítva leközlük. Hja, tisztelt vidéki publikum, ez nem a házmaster borzalmas gyilkossága, se nem százezres sikkasztás avagy botrányos házasságtörési ügy, melyekről hasábokat lehet tele írni s még mindég érdekes és vonzó, a harmadik napi feltalálásban is. De ezen a romlott izlésen egyelőre mi vidéki hírlapok nem sokat változtathatunk, próbáljuk meg tehát csak a saját olvasóközönségünk türelmét kissé próbára tenni azért, hogy komolyabb ügyekkel ismételtelen foglalkozzunk. Ilyen épen a városoknak Szegeden tartott értekezlete. Győr és Arad után ez volt a harmadik összejövetel s mondhatni lerövidebbsége mellett ez gyűlésezett legokosabban. Mert határozott célt tűzött ki maga elé. Elsőnek azt, hogy nem csupán terjedelmes feliratokkal árasztja el a kormányokat és képviselőházat, hanem küldöttségileg Széll Kálmánt mint belügyminisztert és csatlakozásra kérve fel a törvényhatósági városok országgyűlési képviselőit is, ezzel az inpozáns testülettel latba veti óhajításait, — sérelmeik orvoslásának kívánalmát — s hogy ne mondjuk ki követelje a külön városi törvény alkotása iránti határozott ígéretet a kormány elnökétől. Debreczen városának e tárgyban tett indítványa igen magas vitát provokált, míg végre elfogadták. De azzal is megoldotta a kongresszus s ez a második cél, hogy a kormányelnököt arra is felkérjük, hogy az elkészítendő törvényjavaslatot a nézhez benyújtás, sőt a bizottságok tárgyalása előtt küldjék meg a városoknak észrevételeik teljesítése végett.

A harmadik üdvös dolog pedig az, hogy felhívott minden város a külön városi törvény tervezetének elkészítésére, vagy legalább bizonyos irányelveket tartalmazó munkálatainak az előadókhoz beküldésére, ki aztán az így begyűlt anyagból egy egészet alkotva, a jövő évben Debreczenben tartandó értekezlet tárgyalása alá becsajjtandja azt. Ezen elhatározása a szegedi kongresszusnak igen szép reményekre jogosíthatja azokat, kik rokonszennvel kísérték a városok vezető férfainak kitartó küzdelmét és idáig meddő fáradozását s örömmel tapasztalhatják a városok, hogy küldöttheik nem dinom-dánomozni, bankettezni és mulatozni gyűlnek össze, hanem komoly tanácskozás és eredményes munkálkodásra. — Magáról a szegedi értekezlet lefolyásáról, már eddig közzöltük egy szük szavu távirat után, hogy elnöknek ismét Zeichmeister Károly győri

polgármestert, alelnöknek Komlóssy Arthurt, városunk polgármester-helyettesét, jegyzőnek pedig Dr. Tóth Pált, Szeged főjegyzőjét választották meg, kik a felvett és Szeged által kinyomatandó jegyzőkönyv hitelesítésére is kiküldették. A 24 város közül a szegedi gyűlésre négy város: Kassa, Szabadka, Sopron és Székesfejérvár nem küldötte el képviselőjét, a mi elég sajnós, hogy ennyire sem érdeklődnek saját ügyeik iránt. Sem bankett, sem a tulságba vitt eszem-iszom nem volt Szegeden sem, a minthogy az előző két helyen, Győrött és Aradon is jó példával jártak s hisszük, hogy Debreczen is fogja látni a munkára egybeseregülő városi küldöttheket, anélkül, hogy a tejbe-vajba fő-röstés, meg a költséges ellátás divatját mult és előismerésre úgy sem jutó ténykedésének bűnébe esnek. — Szegeden is, Aradon is minden költséget, szállást és kosztot magok viselték a küldöttek s mégsem süllyedt el egyik város sem, sőt még Sipulusz sem támadja meg őket vendégszeretet hiánya miatt, holott Debreczennek, akármint igyekszik, befogad száz vagy ezer vendéget falai közé s kiteszi a lelkét, hogy kedvükbe járjon és szívesen lássa őket, legtöbbször csak — guny és kicsinylés a jutalma. Az intézőknek, no arról jobb nem is beszélni! Azok futnak, fáradsnak, törük magukat a lakosság helyett s kijut nekik a kritika és apprehenziókból tömegesen, nemcsak a vendéglátás után, hanem néha olyankor is, mikor a vendégek még itt sincsenek.

Ez már a legkényesebb dolog és ebben mi debreczeniek csakugyan speciálisták vagyunk, ledorongolni hírlapjainkban saját városunkat az idegenek előtt. Ilyet nem tapasztaltunk sem Győrött, Aradon vagy Szegeden, — de aligha fogunk 1904-ben Nagyváradon tapasztalni, mert ott nem igen tűrnék el az olyan lapot sokaig. — Ezzel bucsut is mondhatunk a szegedi polgármesteri értekezletnek és üdvözljük a városok polgármestereit a viszontlátásig 1903 ban Debreczenben!

UJDONSÁGOK.

Debreczen indítványa a szegedi kongresszuson.

Debreczen, május 26.

Magyarország polgármestereinek Szegeden lefolyt kongresszusán különös érdeklődést kölcsönzött és magas röptű vitát provokált az az indítvány, amelyet Debreczen törvényhatósága terjesztett a polgármesterek kongresszusa elé.

Ez az indítvány abban a nagyfontosságú ultimátumban kulminál, hogy a törvényhozás külön törvényes szervezettel lássa el a törvényhatósági városokat. Ne legyen például olyan hatalmas, fejlődő erős város, mint Szeged, Debreczen vagy egyes házastársa a Rózsahegy, Máramaros-sziget-fele rendezett tanácsú városoknak.

Az indítványt Komlóssy Arthur Debreczen helyettes polgármestere terjesztett elő, a ki kifejtette azt a célt, a mely az ő városát az indítvány megtételére vezette. Komlóssy szerint tulajdonképp nem új dologról van szó, forró vágya volt ez mind a két kongresszusnak, de mindig elmaradt, pedig a városok, melyek legtöbb terhet viselnek az egész országban, megérdemelnek ennyi figyelmet a törvényhozás részéről. Nincs-e fölött mit vitázni, különösen mikor attól lehet félni, hogy

megint a rendezett tanácsu városokkal akarnak bennünket vegyes házasságra kényszeríteni. Indítványának vita nélkül való elfogadását kéri s egyuttal úgy véli, hogy majd az ősszel kiküldendő küldöttség egyuttal ezt a dolgot is tegye szövé a miniszter előtt, ugyanazon tisztelgés keretében.

A kongresszus nagy érdeklődéssel vette tárgyalás alá az ügyet. Hozzá szöltök a kérdéshez Berardy György, Bagi László, Zechmeister Károly, Tóth Pál, végül határozatilag kimondották, hogy az indítványt szélesebb mederben kiterjesztve a legközelebbi kongresszus napirendjére tűzik ki. Az indítványt, melyhez minden város hozzá fog szölni, a jövő kongresszuson Tóth Pál szegedi polgármester helyettes fogja referálni.

* Az iparos ifjak közgyűlései.

Az iparos ifjak önképző egyesülete és betegsegélyző pénztára tartott közgyűlést tegnap délután az ipartestület nagy tanácstermében Tóth Kálmán elnökle alatt. Az önképző egyesület gyűlése nem szökölködött érdekesség dolgában, anyagiban igen vitális érdekek kerültek szöba. Az egyes bizottságok jelentései után a Fummigáli Károly féle hagyaték ügyében hoztak határozatot, kijelölve a pályázatok feltéteit és annak módozatait. Majd Dávidházy Kálmán alelnök indítványozta, hogy az egyesület kebelében alakítsanak szakosztályokat, hogy a kívülről ez irányban induló mozgalmaknak eleje vétessek. Az indítványt egyhangu lelkes désszel fogadták el. Ezután a tisztikart választották meg. Elnökké ismét egyhangulag Tóth Kálmánt, az ipartestület elnökét, alelnökké: Dávidházy Kálmánt és Blaskovics Mihályt, titkárrá: Körösi Kálmán drt., könyvtárnokká Kiss I. Ferenczet, jegyzövé pedig Kaliczky Ernöt választotta a közgyűlés.

A betegsegélyző pénztár közgyűlése már kevésbé volt érdekes. A bizottságok választása volt az egyeduli tárgya, a jelenléteseken kívül. A bizottságok következöképpen alakultak:

Felügyelő bizottság: Szedlák József, Csziczó Lajos munkaadók, Gortva Péter, Szilvási Bálint, Szabados András és Farkas Lajos alkalmazottak. **Választott bíróság:** Blaskovics Mihály, Széplaky József munkaadók Tarr Lajos, Bognár László, Horváth István és Szücs Sándor alkalmazottak.

A közgyűléss az igazgatóságnak jegyzökönyvi köszönetet szavazott, miután a közgyűlés 4 órakor véget ért.

* **Revolverlövésékek elmulasztott.** A Veres-utca ünnepies csendjét tegnap délben szökatlan zaj zavarta fel. Gyors egymásutánban hat lövés dördült el, melynek menydörgésszerű döreje egy véres drámát engedett rejteni. Az emberek megkezdettt ebédjüket félbe hagyva rohantak ki az utcára a lövésék okát kutatni. A lövésék a 22-ik számu ház udvaráról hangzottak. A nép ez elé a ház elé tolult. Képzéletüket a lövésék száma csak fokozta s mindenki legalább is egy hatszoros gyilkosságot gondolt. A kapu előtt hullámozó tömeg azonban csakhamar meggyözödött az ellenkezöröl, csalódottan s mintegy bosszankodva megzavart ebédje miatt, távozott kiki hákására. A 22-ik számu házban lakó Nagy Jánosné tudatta a kapu előtt állókkal, hogy az udvarban lakó Frick Antal szabómester ittás állapotban re-

volverrel a levegöbe lövöldözött, de kárt sem magában, sem másban nem tett. A lövöldözö szöböt a rendörség fogja felelösségre vonni.

* **A vízfordó büne.** Vízfordással keresi kenyerét Sipos Sára, vannak rendes helyei, hol naponként egyszer, vagy kétszer, amint a szökség kívánja, megfordul. A ház lakói előtt ismeretes alak, éppen azért nem feltűnő, ha vizeskannával látják végig ballagni az udvaron. A mester-utczán tegnap mégis utána eredtek, elfogták és átadták a rendörnek azzal a két vizeskannával egyutt, melyet Posta Istvánné portájáról emelte el minden engedély nélkül. Sipos Sárát lezárták és most néhány napig nem fog hordani vizet a Mester-utczai gazdasszonyok szomorúságára.

* **Tahy Géza kapitány halála.** A debreczeni 3-ik honvéd gyalogezred egy közkedveltségben álló kapitánya, Tahváry és tarköei Tahy Géza honvéd kapitány, négy napi betegség után tegnap délután fél négy órakor hirtelen meghalt. Tahy kapitány pnteken este lett rosszul és az orvosai belső vérzést konstataáltak nála. Vérköpések is jelentkeztek ez idő alatt, a betegség nem látszott veszélyesnek. Tegnap délután fél négy órakor hirtelen rosszul lett Tahy kapitány és mielőtt az orvos odaérkezett volna, belső elvérzésben kieszvedett. A jeles katonatiszt halála városszerte nagy részvétet kelt. Özvegye és öt gyermeke gyászolja. Kedden délután 3 órakor temetik a Kossuth-utca 39-ik számu házból nagy ka onai pompával.

* **A presbyterium gyűlése.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délelött gyűlést tartott az egzház-épület tanács termében. A gyűlésen Kiss Áron püspök, Simonffy Imre főgondnok és Kiss Albert elnököltek. A gyűlésen a presbyterek szökatlan nagyszámban jelentek meg, amennyiben a tárgysorozat is igen érdekesnek ígérkezett. Pálffy Ferencz új presbyter eskütétele után a vasárnapgyi bizottsági bizottságban megüressedett helyre Sz. Szabó József tanárt választották, majd a lelkes választók névjegyzékére került a sor. A gyűlés elhatározta, hogy a lelkes választók névjegyzékét közszemlére teszi ki és azt az összes ev. ref. templomokban kihirdetik. Reklamációkat június 1—10-ikéig fogad el az e czélra alakított reklamációkat intéző bizottság.

Ezután a gyűlés legérdekesebb tárgya következett: Szinay Gyula a zsinati törvények revizioja érdekében nagyszabásu indítványt terjesztett a gyűlés elé. Az ev. ref. egyházak legföbbsz törvényhozó testülete az egytetemes zsinat ugyanis az 1903-ik évben ül össze. A konvent e végből felszöllította az összes egyházkerületeket, hogy a zsinatot előkészítő bizottságokat szervezzenek, ami meg is történt, sőt a kerületek törvényeit módo-sító javaslatot is tettek de a nagy egyházak jogi helyzetét Szinay Gyula szerint nem rendezték, amire pedig égető szökség van. Ezt a javaslatot Szinay Gyula minden felszöllítés nélkül kidolgozta és mivel az egyházkerület nem gondoskodott

az egyházairól, ő szöcialiter a debreczeni nagy egyház bajain akar vele segíteni. Az egyházkerület előkészítő intézkedései, ugymond keveset érnek. Azt ajánlotta tehát, hogy a nagy egyházakat alakítsák át parochialis körökké. Ez volt Szinay Gyula első javaslata. A másodikban sürgeti, hogy az egyházi adókat ne csak kövessék, hanem be is szedjék. Azután kifejti, hogy sok bajt okoz a presbyteriumi kettös elnökség is és a szabályt törölteini kívánja, hogy a tagok egy harmad része legyen határozat képes. — A „jelenlévök határoznak“ elvét öhajítja a presbyteriumnál érvényre juttatni. — Azonkívül — ugymond — az adókulcsot pontosan kell megállapítani és szabályozni kell a jogorvoslatok kérdését is, amennyiben a fellebbezéseknél nagyon szökkeblüen járnak el a felsöbbsz egyházi hatóságok. Szinay Gyula javaslatát a presbyterium magáévé tette és elhatározta, hogy 500 példányban szöszorosítva szötesztja Kiss Albert elnökle alatt, az indítvány megvitatására 17 tagu bizottságot küldött ki.

Némethy Károly min. tanácsos, néhai Némethy Lajos fia, az egyháznak megküldötte atyja arczképét. A köszönettel levéltárba helyezni határozotta. Végül elhatározta a presbyterium, hogy a Pacsirta-utczai elemi iskolában megüressedett tanítói állásra pályázatot hirdet, mire a gyűlés déli 1 órakor ért véget.

* **Debreczeni diákok Nagyszalontán.** A debreczeni ref. főiskola tanulói Arany János városában tegnap este fényesen sikerült hangversenyt rendeztek az Arany emlékegyesület javára. Nagyszalontai lakosai fello ögözték házaikat s lelkes ovációkkal fogadták a vendégeket. A vasutnál Erdély Gyula főjegyzö s ép beszéddel üdvözölte az érkező diákokat, mire a főiskola egyik tanára köszönte meg az ovációt. A városi közgyűlés Csorvássy István ügyvéd indítványára 800 koronát szavazott meg a vendég-diákok ellátására. A fényesen sikerült hangversenyen a tanítöképzö intézeti énekkar, Széll Kálmán esperes, Madai Gyula, H. Kiss Pál gimnáziumi tanulók dr. Gulyás István tanár, Erdélyi Lajos, Bamóthy István, Pusztai Lajos, továbbá a főgimnáziumi zenekar és az énekkar működtek közre. — A mulatságon részt vett a város egész intelligens társadalma, a hangverseny után megkezödött a táncz, mel a kora reggeli órákig tartott. Ma reggel istentiszteletet hallgat a diákság, mely után megkoszoruzák Kossuth Lajos és Arany János szöbrát.

* **Hódmezö-Vásárhelyiek Debreczenben.** Szabó János esperes temetésére mint jeleztük, a hódmezö-vásárhelyi református egyház küldöttség-gel képviseltette magát. Tizenöt jellegzetes arczu, tösgyökeres magyar ember — hódmezö-vásárhelyi polgár — jött Debreczenbe. Velük jött képviselöjük Endrey Gyula is, akit szintén meleg rokonszeny kötött össze az elhunyt esperessel. A küldöttséget különben Szeremley Sámuel és Papp Imre lelkészek vezették. Magukkal hozták lelkipásztoruk koporsójára helyezett pompás koszerujokat. A vásárhelyi küldöttség ma utazik el Debreczenből.

*** Szerencsétlenül járt munkás.** Valkó Jynost, a ki az államvasutak indóházánál tegnapelőtt hirtelen öszszesett és eszméletlen állapotban huszonnégy órát élt még, tegnap bonczoltatta fel a rendőrség. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Valkó halálát idült bélbetegség és óriási kimerültség idézte elő. A munka halottja a szerencsétlen ember, a kit minden zaj nélkül földeltek el a kórházi temetőben

*** A lelenczház egyesületi igazgatóság gyűlése.** A debreczeni lelenczház egyesület igazgatósága Degenfeld József gróf elnöklété alatt gyűlést tartott tegnap a városháza nagy tanácstermében. A gyűlés legérdekesebb tárgyát Puky Gyula főispánnak egy átirata képezte, amelyben felvilágosítást ker az egyesületnek a lelenczház építésére vonatkozó tervei felől. Az egyesület és a miniszter között ugyanis most folynak a tárgyalások az építés anyagi oldalát illetőleg. A gyűlésen kimondták, hogy a lelenczházat állami intézménynek tervezik és ilyen jellegűnek is szeretnék tudni. Az egyesület vagyont természetesen a belügyminiszter rendelkezésére bocsátják. A helyi vasut igazgatósága 200 koronát, a kölcsönsegélyző egyesület pedig 1000 koronát adományozott a lelenczház egyesület céljaira, a mit a gyűlés köszönettel vett tudomásul.

A debreczeni középiskolák helyi tornaünnepélye.

Az ifjúság versenye.

Debreczen, május 26.

Mióta nagyobb súlyt helyez a közoktatásügyi kormány a testi nevelésre, azóta nemcsak országos és kerületi középiskolai tornaversenyek rendeztetnek gyakrabban, hanem amikor ily nagyobb mérvű összejövetel nincs, az egy városban levő középiskoláknak lett a feladata, hogy lehetőleg közösen rendezzék az évvégi torna- és játékversenyt.

Hlyfajta verseny volt Debreczenben már 1895-ben is öt iskola részvételével, a mikor 700 egyenruhás fiatal ember vonult ki a Nagyerdőre. A helybeli középiskolák, nevezetesen az ev. ref. főgymnasium, az állami főreáliskola, a felső kereskedelmi iskola és az ev. ref. tanítóképzőintézet elhatározták, hogy az idén is rendeznek tornaünnepélyt. Napjaul június hó elsejét, a jövő vasárnapot tűzték ki, helyül pedig a torna- és kerékpáros-egyesület sportterét engedte át az ünnepélyre.

Az ünnepély, mely délután 4 órakor kezdődik, a következő sorrendben folyik le:

1. Felvonulás (kettős rendekben) és oszlopokba felállítás.
2. Ének (Hymnus).
3. Az öszs s tanintézetek szabadgyakorlata.
4. Szertornázás.
5. Versenyek:
 - a) öszszetett verseny: magasugrás és sulydobás távolba;
 - b) mászás rudon (II—IV. o.); mászás kötélén (V—VI. o.); függeszkdés kötélén (VII—VIII. o.);
 - c) futás (II—IV. o.);
 - d) staféta futás (futárverseny.)

6. Az egyes intézetek által szabadon választott szabadgyakorlatok kézi szerekkel (zeneszóra.)

7. Játékverseny: füleslabda.

8. Oszlopokba felállítás.

9. Győztesek megnevezése s díjak kiosztása.

10. Ének (Szózat).

11. Elvonulás.

A magasugrás és sulydobás öszszetett versenyében minden intézet tíz tanulót állít ki s az eredmények öszsze állapítja meg a sorrendet. Ez a tavalyi országos ifjúsági verseny megfelelő számának a megismétlése. A füleslabdaversenyben szintén intézet küzd intézet ellen 10—10 játékosal. Minden egyes versenyben az első győztes ezüstérmel kap, a második bronzérmel. Az ünnepélyben az intézetek II—VIII. osztályu növendékei vesznek részt.

A rendezést ez évben egészen maguk az iskolák végzik, a társadalom részéről csakis az érdeklődést kérve. A munkát a résztvevő intézetek tanári testületei ösztották fel maguk között. Tiszteleti elnökül felkérték az egyes intézetek fentartó testületeinek képviselőit, nevezetesen Géresi Kálmán tanker. kir. főigazgatót, Kiss Áron ev. ref. püspököt, Degenfeld Imre grófot, egyházkerületi főgondnokot, Zádor Lajost, a kereskedőtársulat elnökét.

A nézőközönség befogadására a fedett tribün szolgál 200 ülőhellyel és pedig a páholy ára 6 korona, az I. és II. sorban egy ülőhely 1 k. 60 f., a III—VI. sorban 1 k. A tribün mellett két sor fedetlen ülés lesz, egy hely ára 80 fillér, állóhely 40 fillér. Az öszszes helyek délután árnyékban vannak. A kocsis és gyalogközlekedés a polgári lövölde felől történik.

SZÍNHÁZ.

A nyiregyházi színház műsora. Makó Lajos igazgató a nyiregyházi színház e heti műsorát a következőleg állapította meg. Május 26-án, hétfőn *Czifra nyomoruság*. Színmű. 27-én, kedden *Lotti ezredesi*. Énekes bohózat. 28-án, szerdán *Váljunk el*. Vigjáték. 29-én, csütörtökön d. u. *Szökött kalona*. Népszínmű. 29-én, csütörtökön este *A bor*. Falusi történet. 30-án, pénteken (először) *Ádám és Éva*. Operette. 31-én, szombaton (másodszor) *Ádám és Éva*. Operette. Junius 1-én, vasárnap d. u. *Svihakok*. Operette. 1-én, vasárnap este (először) *Szombatosok*. Történelmi színmű.

Rubos Árpád a Vigszínházban.

Mint értesülünk, Rubos Árpád, az aradi színház volt művészetője, ki jelenleg dr. Janovics Jenő szegedi színtársulatának rendezője, a jövő szezontól kezdve a budapesti Vigszínházhoz szerződött. A Vigszínház ugyanis megfogja valósítani régi tervét, felveszi műsorába az énekes darabokat is s ezért van szüksége Rubos Árpádra, ki a vidéken egyike a legügyesebb operett-rendezőnek és énekeses-bonvivánoknak.

Az őrangyal.

Lánczy Kálmán jól számított. A nagyasszony hitt minden szavának és most hűségesen követte. Örvendezett magában az ügyvéd, hogy minden így sikerült.

A nagyasszony — gondolta magában — világtalan, nem lát. Nem tudja hová, merre kihez vezetem. Nekem meg kell akadályoznom, hogy akár most, akár máskor találkozzék Bogáti Péternével. Nekik

ebben az életben soha sem szabad egymással találkozniok. A szerencse eddig kedvezett s úgy látszik, mindig a részemen lesz. A mindent megmagyarázó levél kezeim közé került. Tervem, amivel a találkozást meg akarom gátolni, ime szintén sikerül.

Amint kiléptek a házajtaján, a nagyasszony megszólalt.

— Ügyvéd ur kezemet egy pillanatra se engedje el.

— A viláért sem nagyasszony.

— A lejtős uton kérem vigyázzon esnndesen menjünk. Még nem vagyok ugyan öreg, de hát nem látok s aki világtalan...

— Óh nagyasszony, tudom, hogy arra nagyon vigyázni kell. Ne is aggodalmaskodjék a nagyasszony, hiszen én vezetem, a ház, a család legjobb barátja a hozzá — fogalma sincs róla a nagyasszonynak, — hogy milyen örömmel vezetem.

— Lánczy Kálmán még egyszer óvatosa körülnézett. Nem látott senkit. Öröme ezzel csak fokozódott.

(Folyt. köv.)

LEGUJABB.

Apponyi a kiegyezésről.

Budapest, május 26 Apponyi Albert gróf a képviselőház elnöke jászberényi választói előtt reflektált Kossuth Ferencz ama fenyegetésére, melyben parlamenti lázadást helyez kilátásba, ha a kormány a mainál rosszabb kiegyezést csinál. Ez a fenyegetés felesleges volt, mondja Apponyi. Széll Kálmán ígérését bírjuk, de ha mégis rosszabb kiegyezést hozna javaslatba, többséget nem kapna rá, mert a kormánnyal együtt az ellenzékre mennének át. Ezen ugymond, még a képviselőház feloszlatása és egy Bánffy fele erőszakos választás sem segíthente, mert a mai viszonyok közt nem képzelt oly kerületet, mely az adott esetben ne az ellenzék mellett szavazzon. Kijelentését viharos éljen, taps kísérte. Apponyit valosággal ünneplik a Jászberényiek.

Vizsga elől a halálba.

Nyiregyháza, május 26. A szomszéd Nyiregyházat két ifju tanuló öngyilkossági esete tartja izgatottságban. A két tanuló Kálmán Etóil és Lányi Antal ötöd osztályu gymnázisták a vizsgától való félelem miatt tegnapanyiregyházi erdőben öngyilkosokká lettek. Kálmán Emil előbb barátját Lányi Antalt azután magát lőtte agyon. Mindkettő meghalt. A tragédia város szerte nagy feltűnést keltett.

Vajat naponta frisset ajánlok 1 kilót 1 frt 20 krért.
Deutsch Lajos Piacz-utca 38.

3 pár egészségi kötött férfi-harisonya 79 kr. 3 pár színtartó fekete kötött nőiharisonya 75 kr., kötött gyermek harisonyák igen jutányos árban beszerezhető MÁRTON GYULA üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Kitűnő Homoki vegyes fajbor, 1 liter 28 kr
Kitűnő Ermelleki Rizling bor, 1 „ 35 „
Kitűnő Magyarádi 1898. évi, 1 „ 40 „

A borok valóságos és tisztaságáért keozességet vállal

KONTSEK GÉZA

fűszer- és borkereskedő Debreczen,
Kossuth-u.